

naredil pogodbo in sicer tako, da odkupi hranilno knjižico za 80 do 85% na mesečne obroke po 1000 Din. S samozavestnim nastopom je imel tudi veliko uspeha. Na ta način je nakupil več hranilnih knjižic, katerih znesek presega 100.000 Din. Izvabljen knjižice pa je takoj prodal za 50% in denar porabil za sebe. Ker se pogodbi ni držal, so ga ogoljufani prijavili sodišču. Ko je Konrad Čeh zvedel, da je prišla njegova goljufija s hranilnimi knjižicami na dan in da je uvedena proti njemu sodna preiskava, je zapustil svojo službo pri okrajnem načelstvu in izginil neznano kam, pustivši v Ptujcu razne nepravne dolgove.

Ustrelil se je v Celju v svoji sobi 35letni Franc Česen, poslovodja celjske tvrdke Hönigmann. Zapustil je pismo, v katerem pravi, da si je vzel življenje radi živčne in želodčne bolezni.

Vlomilski plen iz trgovine. V noči je bilo v Celju z vitrihom iz ulice vlomljeno v trgovino Davorina Goloba. Še neodkriti storilci so odnesli manufakturnega blaga za 38.000 Din.

Radi vloma 5000 Din škode. V Stopercih pri Rogatcu so vdrli neznanci s kramponom v izložbeno okno trgovine Marka Tacerja. Vlomilci so odnesli razno blago ter lovsko puško. Skupna škoda znaša 5000 Din.

Smrten zaključek prepira med bratoma. V vasi Bregansko selo na meji med savsko in dravsko banovino ob robu Gorjanec je prišlo do prepira med bratoma Antonom in Andrejem Godec. Trije bratje živijo na domu in so si služili kruh kot aparji. Usodnega dne je starejši brat naročil mlajšemu, naj najme vozniške, ki bodo vozili apno. Voznikov mlajši brat ni dobil in radi tega je došlo do spora. Radi grožnje iz ust starejšega je pograbil mlajši sekuro in je udaril starejšega po glavi. Težko ranjenega so prepeljali v bolnico v Brežice, kjer je kmalu umrl.

V smrtno nevarnem stanju prepeljan v bolnico. V št. Jurju pod Kumnom je za-

bodel v sporu radi dekleta Hinko Gorišek 26letnega hlapca Jakoba Lovača dvakrat v trebuh in mu je prerezal obkraj želodec. Zabodena so prepeljali v brezupnem stanju v ljubljansko bolnico.

Deset pisem v mapi

in najrazličnejše izdelave, tudi prav fine ter okrašene z rožami dobite v Cirilovih prodajalnah Maribor in Ptuj.

Izpred sodišča.

Obsojen, ker je izrabljaj brezposelne. Dne 4. decembra je bil v Mariboru obsojen na eno leto in dva meseca ječe 28letni delavec Franc Knezar s Pobrežja pri Mariboru. Omenjeni je izjavil od 12 oseb znesek od 60 do 200 Din pod obljubo, da bo brezposelnim preskrbel delo, česar pa ni storil.

Obsojena radi poskusa razpečavanja ponarejenih 50dinarskih kovancev. Mariborsko sodišče je obsodilo 26letnega delavca Ivana Klariča iz Jurjevskega vrha na 10 mesecev in 25 dni zavora, 23letnega delavca Jožefa Hernaha z Jurjevskega vrha na tri mesece radi poskusa razpečavanja ponarejenih 50dinarskih kovancev, katere sta skušala letos aprila spraviti v promet v okolici Spičnika ob severni meji.

Ročne tiskarne

manjše in večje, z blazinico z barvo kupite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in Ptujcu.

Slovenska Krajina.

Nevarnost Mure. Vsi kraji ob Muri so podvrženi ob povodnjih večjim ali manjšim škodam. Mura v svojem toku ne prizanaša prav nič polju niti travnikom in gozdom. To se jasno vidi, zlasti v zgornjem delu, to je v bližini Dokležovja, kjer je prizadet tudi štajerski kraj Veržej. Večno menjavanje glavne struge v Muri (voda namreč prinaša s seboj ogromne količine rečnega prodca in proda) povzročata, da

je sedaj ta, sedaj ona stran v nevarnosti. To se posebno opaža nad veržejskim mostom. Med lesenim in železniškim veržejskim mostom se je struga vsled ogromne količine betonskih kvadrov kakor tudi množine fašin ustalila, ni pa še to doseženo nižje in višje od obeh mostov. Mura je sedaj nekoliko nad Veržejem prav občutno postala nevarna. Pred leti je bila nad tem mestu še stara zgradba, ki je varovala obrežje pred divjimi valovi reke. Toda ta zgradba je sedaj skoro popolnoma uničena. Obstojta pa nevarnost, da reka obrežje sploh izpodje. Če bi se pa to zgodilo, bi se Mura izlila v staro strugo, ki še ni popolnoma zarastla, in bi se tako lahko povzročila ogromna škoda, škoda več milijonov. Glavna struga reke je sedaj od te stare struge oddaljena še samo nekaj metrov, cirka 7. Nevarnost pa ni samo v tem, da se Mura izlije v staro strugo, temveč tudi v tem, da kakor hitro se Mura preusmeri, se vsa ogromna količina vode izlije v stranski Murin rokav, to je v Murico, ki pa teče sedaj skozi most na tiru banovinske ceste Dokležovje—Veržej in prav tako tudi skozi železniški most, ki je le nekaj 10 metrov oddaljen od glavnega železniškega mosta čez Muro. S tem bi bila železniška proga v veliki nevarnosti in bi se promet moral brez-

Najmanjša francoska vas

Najmanjša francoska vas je Mortaux, nekoliko kilometrov od Chautonta v slikovitem okrožju Haute Marne. Njeno prebivalstvo sestoji — iz treh oseb, namreč matere z odraslim sinom in 16 letnega dekleta. V volilnem seznamu Mortauxa je zapisanih pet volilcev, toda štirje izmed teh ne prebivajo tam. Edini volilec, ki res tu stanuje, odločuje vse. Je član občinskega sveta, a ker drugi člani ne prihajajo k »sejam«, jih mora opravljati sam. Upravlja tudi občinske finance in izkaz za preteklo leto je pokazal, da je imelo to gospodarstvo 956 dohodkov in 950 frankov izdatkov. Mortaux ima

Petančič Davorin:

Svete gore.

Povest.

»Grunt! Isti grunt!« se je trgalo začudenje iz Janeza.

»Če se ti ne bo kaj huđega zgodilo!«

»Nič se ne boj, volkov letos ne bo, ko je mila zima. Z Bogom, Lenčka!«

»Z Bogom, Janez!« Požrla je solze in strmela za njim, ki je izginjal v silen vihar in snežni metež, ki se je vnel v Gorah. Bučalo je, da so zvenčale šipe v oknih in da je mukala živina v hlevu.

»Ubogi Janez!« Bila je pa ponosna nanj, ker je bil pogumen.

Župan je mencial, možje so menciali.

»Mi moramo. Ni radi nas. Grof, sam grof hoče...« Kvasil je dalje in nič povedal koga.

Dekan je vedel, pa se ni izdal. Naredil se je sitnega in delal na vse kriplje pri mizi in pisal. Čez čas je zaškripal stol in gospod je stal pred čredo mož.

»Koga hočete? Mene? Pa k čemu le? Kaj pisati ne znate? Pisarja si vzamite!«

Možje so osupnili in se gledali.

»Ti povej!« je dregnil župan svojega soseda in tako je šlo po vrsti do zadnjega.

40

»Ti povej!«

»Ste ob pamet vi ali jaz? Možje, zinite, če imate kaj! Če nič, pa pojdite! Danes ni praznik, je delaven dan. Ali niste slišali včeraj, da bo šele čez teden dni nedelja.«

»Ja-ja-neza!« se je ojunačil župan in se oddahnil, kakor da bi sod na voz zavalil.

»Hlapca mojega na posodo? Da vam bo sneg kidal z gnojišča? Ali kaj?«

»H grofu mora!« je šlo županu še vedno rodo iz ust.

»A? Ná, zdaj pa vem. Hvala Bogu! No, če ste sklenili, naj pa bo.«

»Pa kje je?«

»Na hlevu menda ne, ko je že poldne.«

»Da je odšel, je Meta povedala. Na božjo pot, da je šel. Ni vedela prav, če na Kalobje ali k Majki Bistrički na Hrvaškem.«

»Kaj jaz vem! Moj hlapec gre, kamor hoče. Vaši pa drugače.«

Spodaj so čakali biriči s kolci.

»Vse smo premetali, pa ga ni.«

Imeli so hitro posvet.

»Tako na Gore!« in biriči so se vzpeli v hrib, ki se je še belil v dnevno.

Lojze je sekal drvo na tnalu in žvižgal.

»Ne zameri, mladi gospodar. Ali si kaj videl Janeza? Je bil na gostiji?«

Tiskovine za likvidacijo kmet- skih dolgov.

Potrđilo (novo), ki ga občine izdaja-
jo, je že izšlo. — Obvestilo dolžnikom,
ki ga morajo zavodi poslati dolžnikom,
uredbo (besedilo), že imamo na za-
logi, pravilnik, ki so splošno potrebni.
Naročila sprejema

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru in v
Ptuju.

pogojno prekiniti za dalje časa, kar bi pa bilo
za naše gospodarstvo v Slovenski krajini veli-
kanska škoda, saj je železniška zveza Murska
Sobota—Ljutomer skoro poleg lendavske želez-
nice izključna železniška zveza, ker je lendav-
ska železnica radi preodajenosti skoro preveč
odročna za večji del dolnje Slovenske krajine.
Zato je nujno potrebno, da se na tem delu iz-
vršijo potrebna regulacijska dela v obrambo
posestev in radi važnih prometnih žil, ki so se-
daj v nevarnosti. S prodorom reke v staro stru-
go bi pa postalo ogromno travnikov za dalje
časa neuporabnih in bi tako trpeli mnogi posest-
niki škodo in tudi njive v bližini bi postale žr-
tev rečnih valov.

Goričko. Naša goriška železnica ima ime »Ma-
riška«, ker se ji pač nikdar ne mudi. Ne vemo,
kdo je predlagal vozni red za ta vlak, samo to
vemo, da sedanji vozni red ne služi ljudstvu,
ampak kvečjemu gostilničarjem v Soboti. Vlak
odhaja iz Sobote ob 4.30 uri in to skoraj vedno
le s tremi osebami, namreč z vlakovodjem, kur-
jačem in sprevednikom. Tudi ne vemo, kaj da
bi kdo iskal tako zgodaj na Goričkem. Ob ¼8.
uri se vrne v Soboto in odhaja drugič ob 15. uri
in se vrne ob 18. uri navadno zopet prazen, ker
pač ponoči nima nihče ničesar iskati v Soboti.
Ljudje pridejo zjutraj ob ¼8. uri v Soboto in
ko opravijo svoje posle na sodišču, trgovini ali
kje drugje, bi radi šli domov, a čakati morajo
do 15. ure in to seveda v gostilni. Vlak ob 15. uri
je vedno dobro zaseden, a največkrat je čuden
vzrok, ko so vsi razgreti od alkohola in prekli-
njanje in prepisli se kar vrstijo. Svoj čas smo
imeli tri pare vlakov, če bi dobili to nazaj, bi
bili zadovoljni, a s sedanjim voznim redom pa

res nihče ni zadovoljen. Pri nas se vozni red
lahko vsak čas spremeni, ker nimamo itak važ-
nih zvez. Direkcijo prosimo, da uredi sledeči
vozni red: Vlak naj »prenečuje« na Hodošu, ob
¼8. uri naj pride v Soboto, ob ¼11. naj odhaja
iz Sobote ob ¼14. se naj vrne in ima zvezo z
vlakom proti Mariboru in ob ¼18. naj gre na
Hodoš spat, kamor bi prišel okrog 7. ure zvečer.
To bi bil vozni red za nas. Treba bi bilo zgraditi
le kurilnico na Hodošu, kar je bilo že svoj čas
v načrtu, pa so baje nalašč pretirani proračun
sestavili, da ja ne bi gradili kurilnice. Vlak je
menda tu zaradi ljudstva, ne pa ljudstvo zaradi
vlakla. Oblast' zgani se in nam pomagaj!

Gornja Lendava. Delavci so se vrnili iz Belja
in državnih posestev. Zasluzek je prav majhen.
Ena obleka, par čevljev, še kakšen jopič in dve
vreči moke in ne ostane nič več. Šest mesecev
so delali, trpeli na telesu in večina še na du-
ši, pa so se vrnili domov na počitek in okrep-
čilo pri starših. Pripovedujejo, da je tudi med
nje zahajal komunističen duh in precej škodoval
našim sicer dobrim fantom. Sedaj pozivamo vse
merodajne činitele, da za prihodnje leto pre-
sirtijo malo boljše mesto, kar se tiče stanova-
nja, plače in nedeljskega dela. Ko se je g. mi-
nister dr. Krek mudil pri nas, nam je obljubil,
da se bo zavzel v Belgradu za naše delavstvo,
zato upamo, da bo prihodnje leto več reda, pra-
vice in večji zasluzek, saj so to državna posest-
va, ki morajo kot prva pokazati socialno skrb
in ljubezen do svojih najrevnejših delavcev.
Cerkvene oblasti pa naj preskrbijo duhovnika,

da bo živel nekaj časa med njimi in jim poma-
gal v verskem oziru. Iz Francije pa jih letos
prav malo prihaja domov, pač pa vsak teden
odhajajo tja, tudi sedaj na zimo. — Občinski
urad se seli v hišo g. Kūharja, ker je popolno-
ma prav in lepo, ker je sedaj vsaj blizu cerkve
in tako vsem občanom pri roki. — Še nekaj za-
nimivega se je zgodilo pri nas na državni praz-
nik 1. decembra. Med tem, ko se je vršila služba
božja, pri kateri je bilo veliko ljudi in vse naše
šole, so vozili gnojnico na njivo poleg cerkve.
— Kdor se želi na novo naročiti na »Slovenske-
ga gospodarja«, se lahko priglasi pri g. kaplanu
Škrabanu, on bo potem skupno naročil za novo
leto.

»Hvaljen Jezus!« Nekli mladi luteranski uč-
telj, kate- nosi na hlačah še šolski prah, je na
neki šoli, kjer je večina otrok luteranov, razla-
gal nastanek pozdrava »Hvaljen Jezus!« (tukaj
katoličani le tako pozdravljajo). Takole je to
razložil: V neki vasi so katoličani nekoč skle-
nili, luterane nabiti. Napad naj bi bil ponoči.
Da pa ne bi prišlo do pomote, da bi katoličani
v temi udarili po katoličanu, so se domenili, da
bodo govorili besede »Hvaljen Jezus!« in če do-
bijo odgovor »Na vekomaj. Amene« bodo vedeli,
da je katoličan. In od tistih dob se je to raz-
širilo kot pozdrav. To je govoril v razredu vpri-
čo luteranskih in katoliških otrok. Menda se je
hotel ponorčevati iz tega pozdrava, vsaj kato-
liški otroci so to tako razumeli. Ta učitelj se
večkrat tako spozabi. Opozarjamo oblast, da
posveti takim nestrpnem malo več pažnje!

Kako smo zgubili toliko slovenskega ozemlja.

(Piše star slovenski učitelj.)

Leta 1889 je krščansko-socialni vodi-
telj, poslanec knez Lichtenstein v avstr.
parlamentu predložil načrt šolskega za-
kona, po katerem bi moral imeti pri vsa-
kem šolskem odboru tudi župnik več vpli-
va na razvoj in na učni jezik v šoli. Proti
temu zakonu so bili liberalni Nemci in
Lahi ter poleg teh tudi Mladočehi, ki so
bili organizacija liberalnega mišljenja
med Čehi ter njim je bil verski pouk sil-
no zopern. Mladočehi, ki so se od konser-
vativnih Staročehov ločili, kakor so se

pri nas ločili liberalci in naprednjaki od
krščanske slovenske stranke, so bili tudi
nasprotniki duhovnikov ter so imeli ostre
napadalne govore proti cerkvi in proti
Lichtensteinovemu šolskemu zakonu, da
je propadel.

Vpliv liberalizma na slovensko ljudstvo
je bil tudi v narodnostnem oziru jako
usoden. Samo tam, kjer so se ljudje dr-
žali svojega duhovnega pastirja, so še
ostale slovenske korenine in slovenski
stebri, ki se niso dali premakniti, če tudi

Lojz je kar uganil, kaj hočejo z Janezom.
»Ne, ni ga bilo. Povabljen je bil, pa ni prišel.«
Iskali so vseeno po hiši in hlevu. Iskanje je bilo
zastonj. Vrnili so se brez Janeza.
Župan je rohnel, kakor nor:
»Za nič ste vsi skupaj. Ne znate loviti.«
»Kako bi ga vlovili, če ga pa ni nikjer!«
Župan se je hrustil:
»Da ga bom dobil v roke, vam rečem. Če ne
verjamete, pa nič!«
Razpisal je nagrado na živega Janeza, farov-
škega hlapca.

Izdaja.

Večerilo se je lepo in mraz je popuščal. Lenčka
se je napravila za pot in se skrbno zavila z veliko
ruto.

»Mara, nič ne povej drugim, kam sem šla. Reci,
da ne veš.«

Mara ji je zavezovala ruto in popravljala, pa
odvrnila:

»Veš, Tončka ne sme nič vedeti, ker je Pavletova
sestra.«

Lenčka se je udarila po čelu:

»Pa nisem prišla prej na to? Kaj smo kaj go-
vorile vpricho nje!«

»Lenčka, meni se tako zdi, da je Pavletovo delo,
da mora Janez v vojake.«

Lenčka se je zavzela in sklenila roke proti njej:

»Beži, na! Misliš?«

»Na gostiji se je izdal! Pojdi zdaj, da ne bo pre-
kesno, pa pazi, da te kdo ne vidi! Svetilko si vzela?
Na Javorju zavij na stran, da ne boš mimo Preskar-
jev šla. Pomolzla bom že sama.«

Lenčka je vzela košarico v roko in hitela. V sredi
gozda na Javorju si je mislila.

»Zdaj sem pa dobra!« Kar je zaslišala zvonjenje
verige in neko drsanje, potem pa človeški glas.

Prisluhnila je.

»Živina je!« Zagazila je v celec na globoko, da
da bi se umaknila živini in očem.

»Poženi, da pridemo na breg!«

Lenčka je prepoznala glas:

»Jezus, Preskarjevi so!«

Vola sta težko sopla in se ustavljala. Pavle je
gonil, stari pa je obračal drevo vzadaj, da se ne bi
zadelo.

Lenčka se je tiščala k deblu in s strahom čakala,
da so prepeljali mimo, potem pa nadaljevala pot. Ko
je dosegla obronek, je začela šteti debela dreves...
Pri desetem se je ustavila in prižgala svetilko.

»Janez!« je zaklicala polglasno.

»Janez!« je ponovila glasneje, a še ni dobila
odgovora.

»Janez!« je zakričala, da jo je prestrašil lasten
glas.

svojo kapelo in star
grad. V kapeli je služ-
ba božja dvakrat na le-
to. Opravlja jo duhoven
iz sosedne vasi.

Praktični Japonci

Japonski listi poro-
čajo o novi metodi za
pridobivanje svile. Po
tej metodi polože svil-
oprejkice, čim pričnejo iz-
ločevati svilne niti, na
posebne deske, jim ob
robvih vključijo slabo-
ten električni tok, tako
da živali ne dobe več
mirnega prostorčka za
svojo prejo in morajo
neprestano potovati sem
in tja. Po vsej površini
deske se odlaga pri tem
v dolgih, tankih listih
svilni sok. Po novi me-
todi je mogoče pridobi-
vati svilo v treh name-
sto v sedmih do osmih
dneih kakor dosedaj.